

Szakmai beszámoló a Siketvakok Országos Egyesületének tevékenységéről

Siketvakoknak azokat a személyeket nevezzük, akiknek látás- és hallássérülése olyan súlyos mértékű, hogy nem teszi lehetővé a látás-, illetve a hallássérülteknél alkalmazott módszerek segítségével kialakított kommunikáció alkalmazását. A siketvak kifejezés nem feltétlenül jelenti azt, hogy valaki teljesen siket és teljesen vak, hanem ide soroljuk azokat a halmozottan sérült személyeket is, akiknek ugyan van látás- vagy hallásmaradványuk, de oktatásuk és fejlesztésük, életvitelük megsegítése csak a két sérülés együttes jelenlétének figyelembevételével képzelhető el.

Hazánkban a 2011-es népszámlálási adatainak tükrében, mindegy **3260** személy vallotta magát siketvaknak és **12 685** azoknak a száma akik egyidejűleg élnek valamilyen fokú látás és hallássérültséggel. A **Siketvakok Országos Egyesülete** a siketvak gyermekek, felnőttek és családjuk megsegítése érdekében alakult meg **1994-ben**.

Az egyesület tevékenységének célja:

- a siketvak gyermekek, felnőttek és családjuk megsegítése, érdekvédelmük,
- a siketvak személyek sajátos állapotából eredő problémák megoldásában való részvétel, a társadalomba való beilleszkedésük elősegítése
- a siketvaksággal, mint önálló fogyatékossgal kapcsolatban a társadalom szemléletformálása,
- közreműködés a siketvak állapot megelőzésében.
- az egyesület a siketvak személyekkel foglalkozó szakemberek érdekképviseltét is felvállalja.

A **Siketvakok Országos Egyesülete** - hazánkban egyedülálló szervezetként foglalkozik siketvak személyek rehabilitációjával, kommunikációs akadálymentesítésével és érdekvédelmével.

I. Az egyesület szervezeti működését három egység keretében végzi:

- **Érdekvédelmi és Információs iroda** - érdekvédelem
- **Kommunikációs segítő szolgálat** működtetése a siketvak személyek számára kialakított speciális kommunikáció átadásának érdekében
- **Elemi és foglalkozási rehabilitációs részleg**

Személyi feltételek:

Az egyesület vezetősége:

A 2011. november 26.-án tartott közgyűlés határozata alapján az egyesület vezetősége és felügyelő bizottsága átalakult. Gangl Tamás és Királyhidi Dorottya továbbra is betöltik az elnöki illetve főtitkári pozíciójukat viszont a vezetőség további három tagja megváltozott. A siketvak gyermekek és családjuk érdekképviselőjét Simon Dániel a fiatal felnőtt illetve idős korosztály érdekvédelmét pedig Lenkainé Vajda Viktória és Soltész Miklós vezetőségi tag látja el.

A felügyelő bizottság élére a közgyűlés határozata alapján Péter Zsigmond került. A bizottsági feladatait továbbra is ellátja Papakosztandisz Mária és Flaskó Sándor, a tevékenységéről lemondott Kovács Judit.

Az egyesület munkaszervezetének élén továbbra is **Kedves Éda ügyvezető** látja el a mindennapi munka hatékony irányítását, valamint gyakorolja az ellenőrzés utasítás jogkörét ezen felül osztott munkáltatói jogokat lát el Királyhidi Dorottya főtitkárral.

2010. október 20.-án szervezetünk a Felnőttképzési Akkreditációs Testülettől elnyerte az intézmény akkreditációs tanúsítványt, melynek lajstromszáma: AL-2304

A Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal Akkreditációs Főosztály alaptanúsítványa alapján az Egyesület 1053 Budapest, Múzeum krt. 3. sz. alatti telephelye is akkreditált foglalkoztató (lajstromszám: 2216-01).A 2013.-as évtől az új akkreditációs eljárás értelmében szervezetünk tanúsítványának száma 0282-01

I. Az egyesület szervezeti felépítése- munkatársak

Az érdekvédelmi iroda munkatársai 2012-ben:

2007. január 1-től a Foglalkoztatási és Szociális Hivatal akkreditálta egyesületünket, és felvállalhattuk a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatását, akik azóta, **rehabilitációs bértámogatásban** részesülnek. Jelenleg foglalkoztatott személyek, Kimlei Gábor irodai ügyintéző – kommunikációs asszisztens, Dr. Oszvári Ádám, jogász (fél állásban), jogi tanácsadóként működik,segítőjük Pápai Emese, május hónaptól Vidákovich Viktória. Petner Katalin humánpolitikai szervező (egyesület lap szerkesztője is) és segítője Molnárné Katona Eszter

Tevékenységükhöz kötődő intézményi alapakkreditációval rendelkezünk a 1053 Budapest Múzeum krt 3, illetve székhely szerint a 1146 Budapest Ajtósi Dürer sor 39. szám alatt.

- **Kőszegi Dóra** az egyesület által szervezett előadássorozatokért, felkutatási, programokért felelős

1. Kommunikációs segítő szolgálat

Jelnyelvi tolmácsszolgálatunk 2012. május 01.-től az elnyert pályázati forrás hiányában befejezte működését. A törvényi kötelezettség elérését célozva siketvak személyek számára jelnyelvi tolmácsszolgáltatást a Korner jelnyelvi tolmácsszolgálat biztosít.

Tolmácsszolgálatunk megszűnését követően az elsődlegesen nem jelnyelv használó ügyfeleink számára úgynevezett augmentatív és alternatív kommunikációs segítő szolgáltatást biztosítunk. Munkatársaink Vidákovich Viktória és Ambrus Adrienn

2. Rehabilitációs részleg

2012.-ben rehabilitációs részlegünk fenntartását az Emberi Erőforrás Minisztérium támogatásával, a Vakok Állami Intézetének támogatásával a 41171/ LSER-2012-es pályázati program keretében valósult meg.

Munkatársak: Boncz Ádám szakmai vezető-pszichológus, Czutor Kovács Márta – gyógypedagógus- rehabilitációs tanár, Kőszegi Dóra, szociális munkás- klienskoordinátor, Koltai Ágnes gyógypedagógus, óraadó Kiss Mária, gyógypedagógus- óraadó, Királyhídi Dorottya főtitkár – kommunikációs szakértő, óraadó, módszertani feladatokért , felelős.

Az elszámolások és szervezeti pénzügyi-könyvelési feladatokat 2 főállású szakember Kemény Ágnes és Menczelné Szlovák Andrea

Tárgyi feltételek:

Egyesületünk székhelye: 1146 Budapest, Ajtósi Dürer sor 39 (a Vakok Óvodája, Általános Iskolája, Speciális Szakiskolája, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézménye, Diákotthona és Gyermekotthona).

Telephelyünk 2010. április 01.-től 1053 Budapest Múzeum krt. 3., mely felnőttképzési és intézményi alapakreditációs tanúsítvánnyal is rendelkezik.

II. Érdekvédelmi feladatok

I. Egyesületünk érdekvédelmi és koordinációs irodájának tevékenysége

1. Információs bázis működtetése: információ- és tájékoztatás nyújtása siketvaksággal élő felnőtteknek, hozzátartozóknak, siketvak gyermeket nevelő szülőknek, szakembereknek, érdeklődőknek telefonon, levél, e-mail, személyes találkozások útján

A következő fontosabb kérésekkel, kérdésekkel foglalkoztunk:

- Más intézményekből, egyesületek, szakmai szervezetek részéről érkezett kérdések siketvak személyekkel kapcsolatban
- Sokan **programok** iránt érdeklődnek.
- Mindezek alapján, s a törvényesség betartása érdekében, 2007. január 1- jétől **jogi tanácsadó szolgálatunk** látja el a tájékoztatási feladatot. Jogászunk az öt felkereső tagtársaink számára egyénileg nyújt tanácsokat, intézi hivatalos beadványaikat .
- **Az egyesület vezetői munkatársai számára** is rendszeresen nyújtotta az év folyamán a szükséges **tájékoztatásokat** a törvényi változásokról, a szociális ellátások formáiról. **Egyesületi lap szerkesztése előállítás**
- Az érdekvédelem terén, folyamatosan **a siketvaksággal élők életminőségének javítása érdekében különböző jogszabályi változások** elérését célozva lobbytevékenységet folytatunk.
- Nemzetközi kapcsolatépítés, szakkonferenciákon való részvétel.(Gangl Tamás egyesületünk elnöke vezetőségi tagja az EDBU Európai Siketvak Uniónak)

Irodánkban az **ügyfélszolgálat, naponta 9,00 – 17,00 óra** között (pénteken 9,00 – 15,00 óra között), működött. Személyes találkozásra előzetes időpont egyeztetéssel is nyújtottunk lehetőséget.

- **Kapcsolatfelvétel és kapcsolattartás az érintettekkel és családtagjaikkal:**
- **Jelenlegi taglétszám: 190 fő.**

Minden új tagunkkal egy **regisztrációs lapot** töltünk ki. A regisztráció közben tájékoztatást biztosítunk szervezetünk **rehabilitációs** és egyéb **szolgáltatásairól** is melyek **nem egyesületi tagsághoz kötöttek!** Szervezetünk **nevezett szolgáltatásain keresztül kb 300 fővel tartja a kapcsolatot.**

Egyesületünk tagjai számára önálló **tagsági igazolványt** vezettünk be. Ennek formáját és tartalmát megterveztük, melyet a 2011 első félévében tartandó közgyűlés elfogadott. (A tagsági igazolvány jelenleg az egyesület által biztosított egyes szolgáltatások igénybevételére jogosít, illetve olyan szolgáltatásokra melyet külön szervezetek közötti megállapodás rögzít)

2. Kapcsolatépítés és kapcsolattartás más szervezetekkel:

Folyamatosan tartottuk a kapcsolatot az alábbi szervezetekkel: (közös pályázatok, szakmai rendezvények, kulturális programok formájában)

- Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetségének regionális egyesületei
- Vakok és Gyengénlátók Közép – magyarországi Regionális Egyesülete
- Siketek és Nagyothallók Országos Szövetségének helyi szervezetei
- Szempont Alapítvány
- Vakok Állami Intézete és ennek részlege: Vakok Elemi Rehabilitációs Csoportja (VERCS)
- Látássérült személyek részére fenntartott regionális rehabilitációs központok
- Ritka Betegségek Szervezete (RIROSZ)
- Közép – magyarországi Regionális Munkaügyi Központ és Rehabilitációs Szakigazgatási Szerve – (Együttműködési szerződés siketvak személyek foglalkoztatása érdekében)
- Informatika a Látássérültekért Alapítvány
- Látássérültek Szabadidős és Sport Egyesülete (LÁSS)
- Széchenyi LIONS club

3. Nemzetközi kapcsolataink alakulása

A nemzetközi kapcsolatok ápolását, fejlesztését elnökünk, **Gangl Tamás** vállalta fel. Rendszeresen jelen van külföldön, siketvak konferenciákon, kapcsolatot tart külföldi egyesületekkel. Egyesületünk tagja az Európai Siketvak Uniónak és a Siketvakok Világszövetségének. Gangl Tamást 2008-ban beválasztották az Európai Siketvak Unió vezetőségébe.

- **Egyesületi programjaink:** Az egyesület munkatársai minden hónap 2. szerdáján egyesületi klubfoglalkozásokat tartanak különböző programok, rendezvények lebonyolításával. Ezen kívül rendszeresen hívunk előadókat a tagság igényei és érdeklődése szerint.
- **Egyesületi találkozók szervezése:**
 - **Közgyűlések.** 2012.június 25 és 2012. november 23
 - **Vezetőségi értekezletek:** két- háromhavonta
- **Szabadidős programok .**
 - **Nyári táborok:**
 - A **gyermekek részére szokás szerint** külön tábort szerveztünk és támogattunk közvetlenül a tanév végén Zamárdiban
 - A **felnőttek szabadidős tábora Szilvásváradon** került megrendezésre

Kézműves klub:

Mógáné Sebők Erzsébet tartja évek óta a foglalkozást a Vakok Általános Iskolájában, heti 3 órában, egyre nagyobb érdeklődés mellett.

4. A siketvakság fogalmának szélesebb társadalmi réteggel való megismertetése terén fő célunk a minél szélesebb körű felvilágosítás a siketvak állapotról, az érintettek életéről, az egyesület munkájáról. Online tájékoztatásainkat **honlapunk a www.siketvak.hu**, , www.siketvakrehab.hu elérhetőségeivel biztosítjuk.

Évről -évre **tájékoztató kiadványokat** szerkesztünk és terjesztünk (egyesületünkről, plakátok segítségével a siketvak gyerekekről, rehabilitációs tevékenységünkről).

Két havi rendszerességgel biztosítjuk újságunk a Szemfüles megjelentetés

Egyesületünk a szabadidős illetve közösségi programjainak lebonyolításához évek óta önkénteseket is fogad. Az önkéntes munka feltételeit az önkéntesekkel kötött szerződések tartalmazzák.

III. Szolgáltatási rendszerünk bemutatása

III/I Érdekvédelmi és koordinációs iroda szolgáltatásai

1. Személyi segítő szolgálat

A személyi segítői feladatokat a 2012.-es év első félévében **Molnárné Katona Eszter és Pápai Emese** látta el 2012 . júliusától Vidákovich Viktória rész munkaidőben végzi Pápai Emese helyett a személyi segítői feladatokat. Tagtársaink legtöbbször kísérés biztosításához (pályaudvarra, bevásárláskor, egészségügyi vizsgálatok alkalmával, stb.), ügyek intézéséhez (leggyakrabban hallókészülék beszerzéséhez, javításához, hivatalos ügyek intézéséhez) kértek segítséget – rendszeresen.

Igénybevevőkszáma:36fő

Teljesített órák száma: 1208 óra 43 perc

A szolgáltatás iránti növekvő igény miatt kidolgozták a **Személyi Segítő Szolgálat Szolgáltatási Rendjét**, ennek a szabályzatnak megfelelően történik a kialakított rendszerben a személyek megsegítése, kísérése.

Közgyűlések, találkozók, saját rendezvények során kollegáink szintén segítői feladatokat látottak el, mint ahogyan a nyári felnőtt tábor idején is .

A rehabilitációs részleg folyamatos működéséhez a siketvak személyek kísérését is ők végzik.

III/II Veleszületetten siketvak gyermekek és fiatalok érdekében végzett tevékenység

Egyesületünk kiemelten fontos, hiánypótló tevékenysége a veleszületetten siketvak gyermekek, fiatalok, családtagjaik és a velük foglalkozó szakemberek megsegítése.

2012-ben végzett tevékenységünk eddigi több éves munkánkra, jól működő kapcsolatrendszerünkre épül.

Az évek alatt kiépített kapcsolati hálónk miatt, legtöbbször a 3 éves kor alatti kisgyermeket vagy csecsemőket jelzik számunkra a fejlesztéssel foglalkozó intézmények, vagy a szülők maguk veszik fel velünk a kapcsolatot. Az idei évben nőtt meg szignifikánsabban azon fiatalok megjelenése munkánkban, akik 14-18 év között vannak és szerzetten siketvakok. Vagy egyszeres sérülésük mellett jelent meg a másik érzékszervi fogyatékoság, vagy az idei évben kaptak információt arról, hogy olyan szindrómájuk van, aminek következtében kialakul esetükben a siketvak állapot. Megsegítésük leginkább a siketvakok elemi rehabilitációs tevékenységeihez hasonló, de ott sajnos életkoruk miatt nem láthatók el.

Munkánk során az alábbi területekre koncentráltunk:

1. Siketvak gyermekek felkutatása, jelzőrendszer kialakítása.
Családban élő siketvak gyermekek és családtagjaik, elsősorban szakmai megsegítése.
Tanácsadás.
2. Intézményben élő siketvak gyermekek és a velük foglalkozó szakemberek megsegítése.
Tanácsadás.
3. Veleszületetten siketvak és/vagy halmozottan sérült szerzetten siketvak személyek látásállapotának és/vagy hallásállapotának felmérése, kommunikációs készségfejlesztésének lehetőségei. Fejlesztés és tanácsadás
4. 14-18 év közötti szerzetten siketvak fiatalok elemi rehabilitációs ellátása.
5. Szakmai együttműködések jó gyakorlatának kialakítása veleszületetten siketvak személyek és halmozottan sérült szerzetten siketvak személyek megsegítésének területén.

A munkánk támogatását az idei évben több forrás biztosította, de anyagi lehetőségeink így is nagyon szűkösek bizonyultak:

4. Perkins International támogatását utazási költségekre, szakmai anyagok fejlesztésére és oktatási anyagok vásárlására fordítottuk.
5. A nemzetközi Grundtwig projekt támogatása a nemzetközi szakmai munkába való aktív részvételre adott lehetőséget
6. Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségéért Közhasznú Nonprofit Kht-val együttműködve képzések lebonyolításában vettünk részt
7. Magánszemélyek adományait fordítottuk egyéni támogatási kérvényekre

8. A költségvetési támogatás egy részét a bérköltség egy részére és dologi kiadásokra fordítottuk

Siketvak gyermekek felkutatása, jelzőrendszer kialakítása. Családban élő siketvak gyermekek és családtagjaik, elsősorban szakmai megsegítése. Tanácsadás.

Országos szinten kiépült kapcsolatrendszerünknek köszönhetően éves szinten 23 új családdal kerültünk kapcsolatba. 8 gyermek 3 éves kor alatti, 5 gyermek 3-5 év közötti, 1 gyermek 5-14 év közötti.

A 3 éves kor alatti gyermekek és családjaik megsegítése során a szakmai munkánk legnagyobb része a tanácsadás. Legtöbb esetben ezeket a gyermekeket több szakember is fejleszti. Cél a közös, összehangolt szakmai célok érdekében végzett munka. Legtöbb kérdés a kommunikációfejlesztéssel, beszédfejlesztéssel, hallókészülékes ellátással kapcsolatos. Ebben az időszakban gyakori a szülők lelki krízise is, amin pszichológusunk bevonásával igyekszünk segíteni.

A 3-7 éves kor közötti gyermekek esetében a legnagyobb nehézséget a megfelelő oktatási intézmény megtalálása jelenti. Ebben az életkorban az igények legtöbbször a megfelelő oktatási intézmény felkutatására, és az ott dolgozó szakemberek felkészítésére irányul. Ezeknek a gyermekeknek az esetében nehézséget jelent, hogy leggyakrabban látás- és hallássérülésük mellett egyéb csatlakozó egészségügyi problémáik és/vagy sérüléseik vannak. Leggyakoribb az epilepszia és a mozgásfejlődésben való jelentős elmaradás. Tipikusnak mondhatóak továbbá az étkezési problémák is, amik tovább nehezítik az óvodai elhelyezést.

Az 7 - 14 éves kor közötti gyermekek esetében az iskolai elhelyezés jelent gondot. Országos hatókörrel tevékenykedünk. Célunk a lakóhelyhez legközelebb eső oktatási intézményben történő elhelyezés, de tapasztalatunk szerint minél súlyosabban halmozottan sérült a siketvak gyermek, annál nehezebb a lakóhelyéhez közel eső, szakmailag megfelelően ellátott oktatási intézményi elhelyezés biztosítása. Ezekben az esetekben legtöbbször a szülők a Budapesten működő Siketvak Tagozaton való elhelyezést sem tartják megfelelő megoldásnak, hiszen a gyermek betegsége esetén esetleg több, mint 100 kilométerrel kell a gyermekért jönni, melyhez csak részben kapnak támogatást.

Felkutatási programunknak kiemelt célja, hogy minden esetben, amikor siketvak gyermeket nevelő családdal kerülünk kapcsolatba, konkrét egyéni helyzetelemzés és megsegítési terv is készüljön. Ennek érdekében egyéni adatfelvételi lapot használunk, melyen pontosítjuk az egyéni igényeket, szükségleteket.

Bentlakásos intézményben élő siketvak gyermekek és a velük foglalkozó szakemberek megsegítése

Ezen a területen leginkább a szakmai kérdések, az egyéni fejlesztési lehetőségek, oktatásszervezési kérdések, együttműködések kialakítása történik. Fő cél az egységes szakmai

szemlélet kialakítása. Minden esetben, ha igény van rá, segítünk a gyermek egyéni fejlesztésének kialakításában, a vele foglalkozó munkatársak felkészítésében. Az egyéni fejlesztési terv lényege, hogy nem egyszerűen a gyermek számára ideális fejlesztési célokat fogalmazzuk meg, hanem kidolgozzuk az adott intézmény lehetőségeihez mért megvalósítási tervet is. Így ugyan nem minden esetben a legoptimálisabb fejlesztés valósul meg, de legalább céljaink a realitáson és nem az idealizmuson alapulnak.

Az év során a Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségéért Közalapítvánnyal együttműködve 60 órás képzéseket tartottunk. Budapesten a Veszületten siketvak személyek kommunikációs megsegítése témában, Kislétán a Súlyosan halmozottan sérültek kommunikációs megsegítése témában, melynek része volt a siketvak személyek kommunikációs megsegítése és Debrecenben a Fejlődésmenetükben súlyosan akadályozottak témában. Mindhárom képzésen nagyon nagy volt az érdeklődés. Megalapozta szakmai kapcsolatainkat és a jelzőrendszer aktív működését is. Mindhárom képzésen egyértelművé vált, hogy nagyon nagy igény van a szakemberek részéről olyan egyéni igényeikhez, intézményi feltételeikhez igazodó képzésekre, ahol konkrét segítséget kapnak súlyosan halmozottan sérült tanulóik fejlesztéséhez. Legtipikusabb nehézség épp a kommunikáció kérdésköre. A témában tovább képzéseket és szakmai együttműködések mindenképpen kezdeményezni fogunk a jövőben is.

14-18 év közötti szerzetten siketvak fiatalok elemi rehabilitációs ellátása

Az előző két területtől teljesen eltérő feladatkört jelent. Ebbe a csoportba azok a fiatalok tartoznak, akik ebben az évben kaptak információt arról, hogy olyan szindrómájuk van, amely miatt el fogják veszíteni a látásukat hallássérülésük mellett, vagy látássérültként derült ki, hogy hallássérülésüket hallókészülékkel kell korrigálni. Ebbe a csoportba ép értelmű fiatalok tartoznak. Számukra és szüleik számára tanácsadást vagy elemi rehabilitációs megsegítést biztosítunk.

Szakmai együttműködések jó gyakorlatának kialakítása veszületten siketvak személyek és halmozottan sérült szerzetten siketvak személyek megsegítésének területén.

A hazai szakmai kapcsolataink ápolásán és fejlesztésén túl egyesületünk az idei évben pályázati támogatás révén bekapcsolódhatott egy nemzetközi Grundwig programba. A projekt célja, melybe hét Európai Unió ország siketvakokkal foglalkozó szakembere dolgozik együtt, egy európai uniós szabályozással összhangban levő mennyiségi és minőségi indikátorrendszer kidolgozása a siketvak személyek ellátása témakörében. A projekt kiemelt célja az oktatás és az élethosszig tartó tanulás területén is kidolgozni a fent említett indikátorrendszert, melynek tapasztalatai reményeink szerint a hazai szabályozásra is hatnak majd.

Összegzésként elmondhatjuk, hogy a terület ellátottsága iránti szükséglet folyamatosan nő, sőt bővül is az ellátottak köre és a témakörhöz kapcsolódó feladatok száma. Kapacitásunk nagyon szűkös e téren. Maximálisan indokoltnak látnánk a területre fordítható támogatás növelését.

III/III Speciális kommunikációt nyújtó tolmácsszolgálat működtetése 2012. május 31.-ig

2012-ben is tolmácsszolgálatunk három jelnyelvi tolmácsa a siketvak személyek speciális kommunikációs szükségleteihez mért tolmácsolást biztosította tárgyév május 31.-ig

III/IV Elemi és foglalkozási rehabilitációs részleg

Az elemi rehabilitáció keretei:

A 2012. január 1-től 2012. december 31-ig tartó projektidőszak során az elemi rehabilitációs szolgáltatásokat elsősorban a Vakok Állami Intézete által kiírt, 1/2012 kódjelű, „Elemi rehabilitációs szolgáltatások biztosítása látássérült személyek számára” c. pályázaton elnyert támogatásból valósítottuk meg. Mivel a fenti pályázat nem finanszírozott minden, a rehabilitációhoz kapcsolódó szolgáltatást, jelen támogatás egy részét is az elemi rehabilitációs programunk megvalósíthatóságára fordítottuk.

Az 1/2012 kódjelű pályázat az összes támogatott óraszám maximum 15%-ában határozta meg a „pszichológiai szolgáltatás” és „szociális ügyintézés” típusú kontaktórák arányát. Mivel az igények meghaladták a támogatott óraszámot, és a „pszichológiai szolgáltatás” önmagában kimerítette a keretet, a „szociális ügyintézés” szolgáltatást teljes egészében jelen támogatásból valósítottuk meg. További, a 1/2012 kódjelű pályázatban nem támogatott tevékenységet jelentett a klienskoordináció és a felkutatás, amelyre szintén a jelen támogatás adott lehetőséget a projektidőszakban.

Az 1/2012 kódjelű pályázat előírásainak megfelelően az alábbi szolgáltatásokat nyújthattuk a klienseknek: funkcionális látásvizsgálat és látástréning, funkcionális hallásvizsgálat és hallásfejlesztés, tájékozódás- és közlekedéstanítás, mindennapos tevékenységek és életvitelt segítő eszközök tanítása, kommunikációs fejlesztés siketvak személyek számára, kommunikációs és számítástechnikai eszközök használatának tanítása, tapintható írások oktatása, pszichológiai szolgáltatás és szociális ügyintézés. Az elérhető szolgáltatások listája megfelelt a kliensek igényeinek, és megegyezett az Egyesület már korábban kialakított szolgáltatási struktúrájával.

A fenti szolgáltatásokat összesen nyolc szakember nyújtotta a célcsoport tagjainak: három főállású munkavállaló (egy rehabilitációs tanár, egy szociális munkás és klienskoordinátor, valamint egy pszichológus munkatárs), négy fő megbízással/részmunkaidőben foglalkoztatott szakember (három fő gyógypedagógus és egy informatika oktató), és egy egyéni vállalkozó munkatárs (informatika oktató).

Az elemi rehabilitációs szolgáltatások szorosan kapcsolódtak az Egyesület egyéb szolgáltatásaihoz, elsősorban a foglalkozási rehabilitációhoz, jelnyelvi tolmácsszolgálatához valamint a kísérőszolgálat munkájához. Az elemi rehabilitáció jelentette az első lépcsőfokot a

foglalkozási rehabilitáció felé, és mindkét rehabilitációs szolgáltatás elképzelhetetlen lett volna siketvakos tolmácsok és kísérők nélkül. Az Egyesület jelnyelvi tolmácsszolgálatának év közbeni megszűnése így érzékenyen érintette a rehabilitációs szolgáltatásokat is (lásd később).

Elemi rehabilitációs kliensek:

2012. január 1. és december 31. között 39 fő vette igénybe az elemi rehabilitációs szolgáltatásokat. A korábbi projektidőszakhoz képest ez a kliensszám visszaesését jelentette. Ezt a csökkenést több okra vezetjük vissza: (1) a projektidőszak alatt az Egyesület tolmácsszolgálatára megszűnt, így a jelnyelvet használó kliensek nehezebben érték el a szolgáltatást, (2) ezzel együtt csökkentek a felkutatásra fordítható erőforrásaink, valamint (3) a regionális elemi rehabilitációs szolgáltatók nehézségei (a pályázat és a kifizetések csúszása) miatt a korábbinál jóval kevesebb siketvak kliens került továbbirányításra.

A kliensek közül 22 fő nő, 17 fő férfi volt. Életkori megoszlás szerint 18 fő 20-40 év közötti (46,2%), 16 fő 41-60 éves (41%), és 5 fő 60 év feletti (12,8%) klienst látott el az Egyesület. A 39 főből 16 fő volt vak (41%), 23 fő pedig alig- vagy gyengénlátó (59%), ill. 12 fő volt siket (30,8%), és 27 főnek volt valamilyen mértékű hallásmaradványa (69,2%). Ez az adat arra utal, hogy kiegyensúlyozottan látunk el elsődlegesen látássérült és elsődlegesen hallássérült klienseket is.

Az elemi rehabilitációban részt vevő kliensek közül 6 fő részesült foglalkozási rehabilitációban is, közülük 3 fő került elhelyezésre (munkaviszony vagy legalább érettségít nyújtó képzés) az Egyesület segítségével, további 1 főnek segítettek a munkatársak megtartani a már meglévő munkaviszonyt. A foglalkozási rehabilitációba kerülő kliensek számában is megfigyelhető volt a csökkenés a korábbi projekthez képest: ezt szintén a fent már részletezett okokra vezetjük vissza. Érdekes különbség a korábbi projekthez képest, hogy 2012-ben 2 fő úgy került elhelyezésre a foglalkozási rehabilitációban résztvevő kliensek közül, hogy nem részesült elemi rehabilitációban – őket kivételeknek tekintjük.

Igényelt szolgáltatások, óraszámok:

Összesen 3603 órában nyújtottunk elemi rehabilitációs szolgáltatásokat. Ebből 3282 órát finanszírozott az 1/2012 kódjelű pályázat, így 321 szolgáltatási órát teljes egészében a fejezeti támogatás tett lehetővé. A fejezeti támogatás tette lehetővé a szociális ügyintézés szolgáltatást.

Az elemi rehabilitációban résztvevő kliensek leggyakrabban a kommunikációs készségfejlesztést vették igénybe, összesen 789 órában (összóraszám 21,9%-a). Ezt követte az informatikai ismeretek oktatása 658 órában (18,3%), majd a tájékozódás és közlekedés tanítás (572 óra, 15,9%), a pszichológiai tanácsadás (492 óra, 13,7%) a mindennapos tevékenységek oktatása (478 óra, 13,3%), a szociális ügyintézés (307 óra, 8,5%), a funkcionális hallásvizsgálat és hallásfejlesztés (177 óra, 4,9%), a tapintható írás-olvasás (98 óra, 2,7%), végül a funkcionális látásvizsgálat és látástréning (32 óra, 0,9%).

A siketvakos elemeket leszámítva, a legnépszerűbb szolgáltatások (informatikai oktatás, tájékozódás-közlekedés, mindennapos tevékenységek, pszichológiai szolgáltatás) népszerűsége megegyezik a látássérült rehabilitációs központokban tapasztaltakkal. Az informatika oktatás magas óraszámát indokolja, hogy a szolgáltatás magában foglalja a speciális szoftverek és a Braille kijelző használatának elsajátítását, a tízujjas gépelés tanulását, és igény szerinti ECDL modulok tananyagát. A tavalyi évben megkezdett trendet folytatva, három kliens tett le újabb ECDL modulzáró vizsgákat a projektidőszak során. A mindennapos tevékenységek oktatása és a tájékozódás-közlekedés tanítása hagyományosan fontos, sokak által igényelt elemei a rehabilitációnak.

A kommunikációs készségfejlesztés, a hallásvizsgálat és a hallásfejlesztés együtt alkotják a siketvak-specifikus szolgáltatásokat. Összesen 966 (26,8%) órában vették ezeket igénybe, mutatva jelentőségüket a látás- és hallássérült személyek rehabilitációjában. A korábbi időszakokhoz hasonlóan, a kommunikációs készségfejlesztés különböző technikák, többek között taktilis jelnyelv, kézbe írt Braille, LORM ábécé elsajátítását foglalta magába. Ezt a szolgáltatást – a célcsoport sajátosságainak megfelelően – számos kliens igényelte: a korábbi időszakokhoz képest nagyobb arányban szolgáltatottunk kommunikációs készségfejlesztést. Úgy gondoljuk, ez az emelkedés egy fejlődés eredménye: egyre nagyobb hangsúlyt kap a munkánkban a siketvakokra jellemző igények ellátása.

Összességében sikeresnek értékeljük a siketvakoknak nyújtott rehabilitációs szolgáltatásokat. Megszakítás nélkül, az előző projektidőszakban kiépített kapacitás fenntartása mellett tudunk színvonalas szakmai munkát végezni.

III/ V Foglalkozási rehabilitációs szolgáltatás keretei

Egyesületünk foglalkozási rehabilitációs programját az Emberi Erőforrás Minisztériuma megbízásából a Zala Megyei Kormányhivatal által kiírásra kerülő AMSZ – 2012- es pályázati program keretében valósította meg

Tevékenységeink a programban:

álláskereső klub -, segédeszközök és szakember segítségével folyó álláskeresés (apróhirdetések – újságok, internet, saját kapcsolatok), munkaközvetítés

- **álláskeresési konzultáció** egyéni, szakember és segédeszközök segítségével folyó álláskeresés, önéletrajz és motivációs levél-írás, munkáltatók felkeresése, interjúra való felkészítés, álláskeresési technikák tanítása

- **munkahely megtartás, után követés** – célja a munkaviszony megóvása - a munkavállaló és a munkáltató közti problémák esetén közvetítés, mediáció

- **munkahelyi akadálymentesítés, beillesztés** – elősegítését célzó tevékenység – szakmai együttműködésének biztosításával

- **munkaközvetítés** célzott álláskeresés az egyén számára

- **felkutatási tevékenység** a célcsoport hozzáférhetőségének növelése céljából

A tavalyi év során 21 fő vett részt a programunkban melynek során 6 főt sikerült nyílt munkaerőpiaci szolgáltató szervezethez elhelyeznünk.

Szakmai kapcsolatok

Tevékenységeink országos megvalósítását az alábbi együttműködőink bevonásával valósítottuk meg:

Regionális együttműködőink:

- Vakok és Gyengénlátók Győr-Moson-Sopron Megyei Egyesülete - Látássérültek Nyugat-Dunántúli Regionális Rehabilitációs Központja
9023 Győr, Szigethy A. út 109.
- Látássérültek Regionális Közhasznú Egyesülete Molnár Gábor Rehabilitációs Központja
8000 Székesfehérvár, Malom u. 2.
- Látássérültek Észak-magyarországi Regionális Elemi és Foglalkozási Rehabilitációs Központja Alapítvány
3529 Miskolc, Park út 8.
- Kiemelkedően Közhasznú Fehér Bot Alapítvány Rehabilitációs és Oktatási Központ Intézménye (4 helyszínen)
4087 Hajdúdorog, Nánási út 4.
- Kreatív Formák Alapítvány
6726 Szeged, Napos út 16.
- Ki-Látás Közhasznú Alapítvány
7400 Kaposvár, Fő u. 63.
- Jelnyelvi Tolmácsszolgálatok országos hálózata

IV. Az egyesületi munka megszervezésének és működtetésének forrásai

Nyertes pályázataink által megvalósított programjaink, szolgáltatásaink:

2. b.) A költségvetési támogatás felhasználása

Az Egyesület 2012. évben az alábbi címzett fejezeti támogatásban részesült:
Emberi Erőforrás
Minisztérium
Szerződés száma: EMMI-18471-1/2012.
Támogatási összeg: 19.000.000,- Ft

Az Emberi Erőforrás Minisztériumától kapott támogatásunkat az alábbi tevékenységeink megvalósítására fordítottuk:

- Velezületetlen siketvak gyermekek és családjuk megsegítése
- Személyi és kommunikációs segítő szolgálat személyi feltételeinek finanszírozására
- Az elemi rehabilitációs program rész költségeinek fedezésére
- Egyesületi lap, jogi segítségnyújtás biztosításának rész költségeinek fedezésére

2. e.) A központi költségvetési szervtől, az elkülönített állami pénzalaptól, a helyi önkormányzattól, a kisebbségi települési önkormányzattól, a települési önkormányzatok társulásától és mindezek szerveitől kapott támogatás mértéke:

17262-8, 17265-9, 10679-2, 10677-2, 10680-2, 30283-1, 38919-1, 39000-1
Közép-magyarországi Regionális Munkaügyi Központ
Központ
Költségvetési előirányzatból biztosított bértámogatás
Támogatási összeg: 7.121.334,-

A Közép-magyarországi Regionális Munkaügyi Központtól kapott támogatást az egyesület alkalmazásában lévő megváltozott munkaképességű munkavállalók bérköltségeire valamint az őket segítő munkavállalók bérköltségeire fordítottuk.

LSER2012

Vakok Állami Intézete

az Emberi Erőforrás Minisztérium támogatásával, a Vakok Állami Intézete képviselőjében lebonyolított "Elemi rehabilitációs szolgáltatások biztosítása látássérült személyek számára" című pályázat

Időtartam: 2012.01.01 - 2012.12.31-ig. A pályázat összege: 9.845.504,- Ft

A pályázati támogatást az elemi rehabilitációs szolgáltatásunk működési és a programban szerepet vállaló munkatársak bér jellegű kifizetéseire fordítottuk

FSZK 21182/3

A Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségéért Közalapítvány speciális tolmácsszolgálat működtetésére alaptámogatás.

Alaptámogatás: 16.360.000 Ft

2012. évre jutó összeg: 5.233.610,- Ft

Időtartam: 2011.02.01. - 2012.02.29-ig

(Hosszabbítás: 2012.03.01. - 2012.05.31.)

FSZK 21182/3/Kieg

A Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségéért Közalapítvány speciális tolmácsszolgálat működtetésére kiegészítő támogatás.

2012. évre jutó összeg: 3.504.666,- Ft

Időtartam: 2011.02.01. - 2012.02.29-ig

(Hosszabbítás: 2012.03.01. - 2012.05.31.)

A pályázati támogatás 2012 május 31.-ig fedezte a jelnyelvi tolmácsszolgáltatásunk működési költségeit.

FSZK 21222/7

A Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségéért Közhasznú Nonprofit Kft "Speciális kommunikációs szolgáltatások, valamint az augmentatív és alternatív kommunikációs eszközök kölcsönzése, szolgáltatás modellezése" címen nyújtott támogatás

Pályázat összege: 1.963.830,- Ft

Időtartama: 2012.10.01.- 2013.04.30.

2012. évre jutó összeg: 804.377,- Ft

Nevezett forrást az Egyesület alkalmazásában álló kommunikációs segítők bérének rész költségeire és működési költségekre használtuk fel.

FSZK 3121

A Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségéért Közalapítvány "Szülősegítő szolgáltatások támogatása" címen nyújtott támogatás

Támogatás kiutalása		Felhasználás	
2012	164 102	2012	164 102
	164 102		164 102

Az FSZK-tól kapott támogatást szülősegítő kiadvány elkészítésére fordítottuk, mely siketvak gyermeket nevelő szülők életútját mutatta be

AMSZ-2012

Zala Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központja

Látássérültek Foglalkozási Rehabilitációja program támogatása

Pályázat összege: 13.502.459,- Ft

Időtartam: 2012.02.01. - 2013.03.31-ig

2012. évre jutó összeg. 9.227.271,- Ft

Nevezett támogatási összeget a foglalkozási rehabilitációs programunk szakmai és pénzügyi megvalósításáért felelős munkatársak bér és bér jellegű költségeire illetve működési költségekre fordítottuk

Önkormányzati támogatások

Zugló Önkormányzata 1-97065/2012

Egyesület kiadványainak megvalósítása, valamint a siketvak felnőttek nyári táborozásának támogatása

Pályázat összege: 125.000 Ft

Támogatás kiutalása		Felhasználás	
2012	125 000	2012	125 000
	125 000		125 000

A pályázati forrást a siketvak felnőttek nyári táboroztatásának személyi segítéséhez szükséges költségekre fordítottuk

TEMPUS Közalapítvány

3.506.000

A pályázati forrás egy nemzetközi programban való részvételt támogat melynek alapvető célja a siketvak személyek életminőségének és elérhető szolgáltatásainak mérhetővé tétele az ENSZ egyezmény által ratifikált jogosultságok alapján. A felmérést követően egy beadvány készül , melyek reményeink szerint az EU további stratégiaalkotás céljából felhasználna

Keil Ernő Fesztiválzenekar

50 000

Tagdíjból származó bevétel

79 000

E két bevételi forrást a szolgáltatásokra igényelt pályázati forrásokból nem támogatható kiadásokra fordítottunk pl a pályázati időszakon túli kifizetési költségek, egyéb reprezentációs költségek

Támogatóink:

- ✓ Szociális és Munkaügyi Minisztérium
- ✓ Zala Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központja
- ✓ Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségéért Közhasznú Nonprofit Kht
- ✓ Széchenyi Lions Club
- ✓ XVI kerület Zugló Önkormányzata

Budapest, 2013. május 15.

Kedves Éda
ügyvezető - képviselő
Siketvakok Országos Egyesülete